

Hakkaks õige kodulinde pidama

ERAKOGU

Tahan hakata kodus kanu pidama ja tunnen huvi, kuidas sellega kõige paremini algust teha. Kust saada linde, kuidas arvestada nende toidukoguseid?

KADRI HARJUMAALT

Vastab linnukasvataja
EVE VEIERMANN

Tõlpla talust.

Kui soovite linde pidama hakata, mõelge kõigepealt, milliseid. Kas neid, kes annavad täiendust toidualaule – mune ja liha –, või hoopis selliseid, kes pakuvad pigem aiailu.

Leidke koht, kust saate osta linnud, varustuse, sööda ning allapanu.

Tehke lindudele eluase.

Millised linnud?

Kõige enam peetakse Eestis hobi korras munakanu. Värvilt on neid valgeid, musti, halle, pruune, kirjusid. Tibusid (0–2 kuud), noorlinde (2–4 kuud), juba munevaid või aasta munenud kanu saate osta mõnest linnukasvatustalust või suurfarmist (infot saab nt Maalehest, kodulindude foorumist).

Kalkuni-, pardi- ja hanetibusid on kevaditi võimalik osta linnukasvatajate käest, täiskasvanud linde võib küsida aasta läbi.

Munakanatõud – hy-line, leghorn, italianer, dominant jt – hakkavad munele 4–5-kuuselt, vutid 2-kuuselt, haned-kalkunid munevad kevaditi, kevadel koorunud pardid alustavad sügisel. Mineraalide puudus, vitamiini-vaegus või toidu ühekülgus (ainult vilja) võib viimastel munemisperioodi edasi lükata kevadesse.

Mõnda tõugu kanad – näiteks siidikanad, braama ja erinevad miniatuur-õud – hakkavad munele 7–8-kuuselt ning annavad olenevalt tõust ainult 40–150 muna aastas.

Liha saab pardilt ja hanelt, kui neid nuumata, juba 2–3-kuuselt.

Millega sööta?

Linde võib toita vilja ja täiendussöödaga, mis segatakse omavahel. Täiendussööt sisaldab nii vitamiine kui mineraale. Kui neid on aga raske eraldi mu-

Kanadele allapanuks sobib ka hein või põhk.

retseda, valige hoopis jõusööt (täis-sööt), milles on kõik vajalikud ained olemas, lisada tuleb vaid vett. Ka kodused toidujäätmed võib lindudele ette anda.

Toidunõudeks sobivad plekk- ja plastkaused.

Armas linnumajakene

Kodulindudele võib elupaigaks kohandada kuuri, aidaaluse, garaažinurga, vana soojaku. Kõige tähtsam, et see oleks valge, kuiv ja tuulekindel. Majakese suurus peab olema minimaalselt selline, et kõik linnud saaksid maas olles vabalt liikuda.

Kui akent hoonel pole ja seda ei saa ka teha, varustage ruum elektrivalgusega. Piisab 60-vatisest pirnist hommi-kust õhtutundideni välja.

Õrrepinnaks arvestage 20 cm kana kohta, kuid muskuspardid ja kalkunid tahavad seda rohkem. Pekingi pardid ning haned elutsevad põrandal. 5 kanalise kohta võiks olla üks pesa. Allapanuks sobivad nii hein, põhk, saepuru kui liiv. Liiv peab olema täiesti kuiv!

Peale linnumaja vajavad kodulinnud õueala, kuhu sobiva ilmaga minna. Piiritletud jalutusaed olgu võimalikult suur. Juba olemasolev aed maja ümber sobib siis, kui piire on vähemalt meetrikõrgune.

Alles toodud linde tuleb majakeses paar päeva kuni nädal kinni hoida, et nad harjuksid uue koha ja peremehega. Ehmunud lind ei pruugi koju tagasi tulla, kui kord välja pääseb.

TASUB TEADA

Kust hankida linnupidamiseks vajalikku?

- **Hein, põhk, vilja** (levinuimad oder ja nisu) – kohalike talunike käest.
- **Liiv** – ehituspoest (kõige peenem või keskmise suurusega), liivakarjäärist.
- **Saepuru** suures koguses – saekaatriid, puidutöökojad.
- **Täiendussööt, jõusööt, vitamiinid** – veterinaar- või aianduskauplus, söödatuba.
- **Nippeljootjad, puurid, saepuru** väiksemas koguses – lemmikloomapood. Vutid vajavad ka üht elektripirni soojenduseks.
- **Õrred, pesakastid** – õrred tehke ise leppapuu 5 x 5 cm prussist, pesakastideks sobivad näiteks puuviljakastid.

Hinnad

- Munele hakkav või munev kana – 90–125 krooni.
- 25 kg jõusööta – 185–230 krooni (see on 1 kuu norm 5 kanale, kui anda igapäev 250 g päevas).
- Allapanu 5 kanale (liiv, hein või põhk) – 50–100 krooni.

info@tolplatalu.com